

ಪುರಸ್ಕಾರ ಆಕೆಯನ್ನು ಅರಸಿತು

೨೦೦೪ರ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ವಿತರಣೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಕಪ್ಪುಮಣ್ಣಿನ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಳಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ವಂಗಾರಿ ಮಧಾಯ್. ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಅಗಾಧ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರಜಾವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೂಡ ಈಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಈಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ Green Belt Movement

ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಂಗಾರಿ ಮಧಾಯ್

ಹೆಸರುಪಟ್ಟಿ ಚಳುವಳಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅನೇಕರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮಧಾಯ್ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಳು. ಪೂರ್ವಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾದ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಈಕೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳೆ (೧೯೭೧). ಆಕೆಯ ದೇಶ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಆಕೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಡು ಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆ ದುಃಖಿತಳಾದಳು. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹಣ ತರುವಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ (cash crops) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಹಿಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯಗಳು ನೆಲ ಸಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಪತಿಯ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬಡಜನತೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡಳು. ಅರಣ್ಯಗಳ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಈಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನೇ ಸಂಘಟಿಸಿ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದೇ ಇವರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆನ್ನಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ನೆರವು ದೊರೆತು, ಇದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ನೀಡಿಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ತನ್ಮೂಲಕ ಜನರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಹೋರಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಈಕೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ.

ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ೧೦೦ ಜನರಲ್ಲಿ ಈಕೆಯೂ ಒಬ್ಬಳೆಂದು Earth Times ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು

ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಈಗ ಶೇಕಡ ೯೮ರಷ್ಟು ಮತಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕೆನ್ನಾ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಹಸಚಿವೆಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒರ್ವ ಮಹಿಳೆ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತವಾಗಿರುವ ಕೆನ್ನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಕೆಯಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲವರಾದರೂ ಜಾಗೃತರಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಬೇರೆಯಾದೀತು. ☆

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿರುವ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ

ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಅಪ್ಪಕ್ಕಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನಗಳೇ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ಗಂಟಲು ತಜ್ಞರಾದ ಡಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ತಮ್ಮ ವರದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ : "ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಹಲವು ಅಲರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ನಿಮಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ದಟ್ಟವಾದ ಮಸಿ ಧೂಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅವು ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಈ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಮಾರಕ. ನೇತ್ರಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ." ಈ ಮಾಲಿನ್ಯವು ನೀರು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಪಸರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಹನಗಳು ಹಾಗೂ ಗಿಡಮರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಇಳಿಕೆ. ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದೆ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟ, ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ನೀಡುವ ಗಿಡಮರಗಳು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬ ಅರಿವು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಲೋಹದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ನಟ್ಟು, ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊಗೆಯುಗುಳುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿಡುವ ಮೂಲಕ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದು. ☆

